

ברית המילה כקורבן

פרשת תזריע פותחת בדיני היולדת, אך בפסוק אחד התורה עוברת לדון בתינוק שנולד: "אִשָּׁה כִּי תִזְרֶיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שְׁבַע יָמִים כִּימֵי נִדָּת דְּוִתָּהּ תִּטְמָא. וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יָמוּל בְּשָׂר עֶרְלָתוֹ. וּשְׁלָשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תִּשָּׁב בְּדָמֵי טָהָרָה... " (ויקרא כב, ד-ז). מדוע נזכר כאן עניין ברית המילה ובמה הוא קשור לטומאת היולדת? הסבר לכך מובא בפירושו ר' עובדיה ספורנו: "וביום השמיני ימול - כי אז נתעכל דם הנידות הטמא אשר ממנו ניזון הוולד במעי אמו, וטהר הוולד להיכנס בברית קודש". רק ביום השמיני מתנתק הוולד מאמו, ואז הוא ראוי להתקדש על ידי ברית המילה.

רעיון מעין זה אנו מוצאים גם בקורבן. התורה מצווה להקריב רק מגיל שמונה ימים, באופן המזכיר את דין הברית בפרשתנו: "שֹׁר אוֹ קֶשֶׁב אוֹ עֹז כִּי יָלַד וְהִנֵּה שְׁבַע יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבֵּן אִשָּׁה לֵה" (ויקרא כב, כז). השוואה זו מפורשת במדרש (ויקרא רבה פרשה כז): "א"ר יצחק: משפט אדם ומשפט בהמה שווים, משפט אדם - וביום השמיני ימול בשר ערלתו, ומשפט בהמה - וביום השמיני וְהִלָּאָה יִרְצָה". וייתכן, שהשוואה מסייעת לנו גם להבין את משמעות ברית המילה ככלל, שהרי הדמיון בין ברית לקורבן אינו רק במשמעות היום השמיני, אלא גם בדם הברית, המקביל לדם הקורבן.

ניתן לראות אפוא את המילה כמעין קורבן שאדם מקריב מגוף בנו או מגופו של עצמו: "גדול כוחה יותר מן הקורבן, שהקורבן בממונו, והמילה בגופו באבר שכל גידי האברים נקשרים בו... ועל כן נחשב לו לעקדה וזבח כאילו עקד את עצמו... שכל מי שהוא מגיש את בנו למילה, כאילו חן גדול מקריב מנחתו ונסכו על גבי המזבח" (רבינו בחיי, בראשית יז). ברם, עדיין יש לבחון: אם, אכן, מעשה המילה דומה להקרבת קורבן - מהו הקורבן? הרי אין להעלות על הדעת שהעורלה המאוסה מקבילה לקורבן!

נראה, שהקורבן הוא האדם עצמו. תנאי בסיסי בדיני הקורבנות הוא שהקורבן יהיה "תמים" (ויקרא א, ג ועוד). במקביל, פרשת המילה הראשונה בתורה פותחת בדברי ה' לאברהם: "אֲנִי אֶל שְׂדֵי הַתְּהֵלֶךְ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִים. וְאֶתְנֶה בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ... וְזֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֶיכֶם וְבֵין יִרְצָה אַחֲרָיִךְ הַמּוֹל לְכֶם כָּל זָכָר" (בראשית יז, ג-י). בברית המילה ישנו אפוא תהליך הפוך מהקרבת קורבן: בקורבן רגיל הדבר המוקרב, שחייב להיות תמים, הופך להיות קדוש על ידי העלאתו למזבח, אולם בברית המילה, גופו הפגום של האדם הופך להיות "תמים" מפעולת ה"הקרה".

מתוך גישה זו ניתן להבין הלכות רבות. נציין, לדוגמה, את הדין שמילה דוחה את השבת. אחד המקורות לכך הוא: "שבת שנדחת מפני העבודה (רש"י: ועבודה - חמורה היא, שדוחה שבת בתמידין ומוספין וקורבנות צבור שזמנם קבוע), אינו דין שתהא מילה דוחה אותה?" (שבת קלב ע"ב). לימוד דיני מילה על ידי קל וחומר מקורבנות, מובן במיוחד לאור ההסתכלות על המילה כסוג של קורבן ייחודי.

הציפור השחווטה והמים החיים

פרשות הטומאה והטהרה הן מן הקשות שבתורה והנסתר שבהן רב מן הגלוי. קשה עד מאוד לתת הסבר חדיששמעי למרכיבי תהליך טהרת המצורע המוזכרים בפרשתנו, כגון לשימוש ב"שְׁתֵּי צִפְרִים חַיִּים טְהוֹרוֹת וְעַץ אֶרֶז וְשִׁנֵּי תוֹלַעַת זָאֵב" (יד, ד). עם זאת, בדברים הבאים ננסה לתת משמעות לתופעה אחת בתהליך, שאולי ניתנת יותר להבנה.

ישנו דמיון רב בין תהליך טהרת המצורע לתהליך הכנת מי חטאת של אפר פרה אדומה, הנועד לטהרת טמא מת. בשתי הפרשיות יש שימוש בעץ ארז, שני תולעת ואזוב (עיינו במדבר יט, ו), ובשתיהן הטהרה מתבצעת באמצעות הזאה על הנטמא. עצם הדמיון איננו מפתיע, שהרי הצרעת נתפסת כמוות במובן מסוים (של העור), כפי שהתבטא אהרן לאחר צרעתה של מרים: "אֵל נָא תֵּהִי כְּמַת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִקֶּרֶס אִמּוֹ וַיִּאָּכֶל חֲצִי בְּשָׂרוֹ" (במדבר יב, יב), וכפי שלמדו חז"ל מדבריו (שמות רבה פרשה א לד): "מצורע חשוב כמת".

אולם לענייננו, נדון בנקודה משותפת נוספת. טהרת המצורע מתבצעת על ידי הזאת מים המורכבים משני גורמים: "וְשָׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָד אֶל כְּלִי חַיִּים" (יד, ה), כלומר - דם הציפור השחווטה (ראה גם יד, נא) ומים חיים. גם בטהרת טמא מת קיים שילוב דומה: "וְשָׁחַט אֶתֶּה לִפְנֵי... וְשָׁחַט אֶת הַפֶּה לְעֵינָיו... וְלִקְחוּ לְטָמֵא מִצֶּפֶר שְׂרַפַת הַחֲסָאָה וְנָתַן עָלָיו מִיִּם חַיִּים אֶל כְּלִי" (במדבר יט, ג-יז) - צירוף של אפר הפרה עם מים חיים. מה טיבו של צירוף זה?

נראה, שהתורה באה ללמד מסר חשוב במשמעות הטהרה. טומאה נגרמת ממוות לצורותיו השונות: מת הוא אבי אבות הטומאה; צרעת היא, כאמור, מוות חלקי, וכן אדם נטמא במגע ובמשא עם נבלת בעלי חיים. בדרך זו מבטאת התורה את הצורך בריחוק מהמוות ואת חשיבות הדבקות בחיים. עם זאת, בעולם הזה אין התורה מצווה על האדם להתנתק לחלוטין מן המוות. אדם מצווה להיטמא לקרובו המת ולטפל בו; לעתים עליו להרוג - אויב, או מי שנתחייב מיתה, ואף מיתת בעלי חיים היא חלק בלתי נפרד ממהלך חייו. אשר על כן מדגישה התורה, כי גם תהליך הטהרה מן המגע עם המוות כרוך בשילוב שבין "מים חיים" ובין שחיטת בעלי חיים.

החיים והמוות נותרו אפוא כרוכים זה בזה, עד שיקרב היום אשר הוא "לֹא יִהְיֶה עוֹלָם לְיָהּ", ובו "הִנֵּה בָּיֹם הַהוּא יִצְאוּ מִיִּם חַיִּים מִירוּשָׁלַם חֲצִיִּם אֶל הַיָּם הַקָּדְמוֹנִי וְחֲצִיִּם אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן בְּיָמֵי וְבַחֲרֵץ יִהְיֶה. וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאֲרָץ בָּיֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד" (זכריה יד, ט-טו).

שבת שלום

מתוך "נקודת פתיחה" / הרב אמנון בזק

"תורה והשירה" - תובנות ניהול מפרשת השבוע / פרשת תזריע מצורע
"וְרָאֵהוּ הִכְהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהָיָה הַנֶּגַע עִמָּד בְּעֵינָיו לֹא כִּפָּה הַנֶּגַע בְּעוֹר וְהִסְגִּירוּ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שְׁנִית" (ויקרא יג ה)

על חשיבות הסובלנות, שיקול הדעת והיציבות בעולמות ניהול הפרויקטים

הרקע

במקרה של נגע עור שאינו מתפשט, הכהן אינו ממחר להכריז על טומאה מוחלטת. במקום זאת, הוא מסגיר את האדם (מבודד אותו) לשבעה ימים נוספים, כדי לראות האם יחול שינוי במצבו. רק אחרי תצפית מתמשכת ייקבע מעמדו הסופי. העיקרון ברור: אם אין הידרדרות - יש תקווה. גם המתנה ויציבות הן חלק חשוב מתהליך האבחון וההכרעה.

התובנה הניהולית

בעולם הניהול יש לעיתים לחץ לראות שינויים מהירים ותוצאות ברורות. אך לא תמיד שינוי דרמטי הוא סימן טוב, ולא תמיד קיפאון זמני הוא כישלון. לפעמים, שמירה על יציבות במצבי אי-ודאות מעידה על חוסן ארגוני ותפקוד נכון. המנהיג החכם יודע לזהות גם את ערכה של היציבות, ולא למהר להפעיל שינויים דרמטיים כשהמצב יציב.

הפרקטיקה - יישום בעולם ניהול הפרויקטים

בפרויקטים בהם מתרחשים שינויים חיצוניים (כגון תנודות שוק, שינויי רגולציה או אתגרים טכנולוגיים), חשוב מאוד לנטר ביצועים ולהבחין אם נוצרה הידרדרות אמיתית או שמא המצב מתייצב. כאשר רואים שהמצב לא מחמיר, גם אם אין קפיצת מדרגה - ניתן להמשיך בתוכנית המקורית תוך ביצוע התאמות עדינות בלבד, במקום לבצע שינויים חפזים. יש להפעיל סבלנות, לא למהר לשנות אסטרטגיות או לפרק צוותים כשאין החמרה ממשית במצב.

מסקנה

פרשת תזריע-מצורע מלמדת אותנו שמנהיגות אחראית איננה רק חתירה לתוצאה מיידי, אלא גם יכולת להעריך יציבות ולהבין את ערכה האסטרטגי. בניהול נכון, כמו באבחון נגע הצרעת, הסבלנות, ההתבוננות והמתנות הן חלק מהצלחת התהליך.

וקצת על הקשר לחודש אייר וליום העצמאות שחל בימים אלו:

חודש אייר, חודש שבו קיים תהליך עקבי של ספירת העומר, מזכיר לנו שההתקדמות האמיתית נעשית לעיתים בצעדים קטנים ושקטים. ביום העצמאות אנו חוגגים לא רק את הרגע הדרמטי של הכרזת המדינה, אלא גם את היכולת לשמר ולהתמיד לאורך עשרות שנים של אתגרים. כך גם במנהיגות ניהולית - יש להוקיר את הדרך, את ההמשכיות, ואת הכוח לשמור על יציבות גם מול סערות.

לעילוי משמת

עמית בונצל הי"ד, בן נועה ויצחק
רועי מרום הי"ד, בן טלי ודענן

שבת שלום, חודש אייר טוב, בשורות טובות 🌸 ויום עצמאות מלא בגאווה
בועז עוגן!

חידון א' ב' לפרשת תזריע מצורע

נכתב ע"י זיוה מונסונגו

- א. עץ בפרשה.
ב. זֶהָר, אֹרֶז. (פרשת תזריע)
ג. מחוסר שיער בחלקו הקדמי של הגולגולת.
ד. עני.
ה. השלימו: " וַבַּיּוֹם _____ יָמוּל בָּשָׂר עָרְלָתוֹ..."
ו. כך מתחילות שתי פרשיות השבוע.
ז. טמאה עליו שבעת ימים.
- ח. פינה מאזור סכנה/הוציא.
ט. פעולה שהכהן עשה עם אצבעו.
י. אחד הצבעים בפרשה.
כ. מן הבהמות.
ל. מידת נוזלים.
מ. כְּוִנָּה לפי הכתוב. (פרשת תזריע)
נ. עליה טמאה היולדת שבועיים ימים.
- ס. נגע בעור הבשר.
ע. שפכו אותו מחוץ לעיר.
פ. מצב בגדיו של הצרוע.
צ. מחלת עור רוחנית.
ק. ללא שערות בראש נקרא...
ר. איבר בגוף בו יכול לפגוע הנגע.
ש. ממכות מצרים.
ת. אותו היולדת מביאה לחטאת.

שבת
ה' אייר ה'תשפ"ה (3/5/2025)
20 לעומר

שבת פרשת תזריע מצורע

19:01	כניסת שבת
20:02	ציאת שבת
20:37	צאת שבת ר"ת
הפטרת השבת:	
מלכים ב פרק ז' - וארבע אנשים היו מצורעים	
פרקי אבות:	
פרקי אבות ב	

שהם

4:13	עלות השחר 90 ד' (מע')
4:41	עלות השחר 72 ד'
5:07	זמן טלית ותפילין
5:52	הנץ החמה
8:38	סוף זמן ק"ש למג"א
9:14	סוף זמן ק"ש לגר"א
9:58	סוף זמן תפילה למג"א
10:22	סוף זמן תפילה לגר"א
<hr/>	
12:37	חצות היום והלילה
13:10	מנחה גדולה
16:33	מנחה קטנה
17:58	פלג המנחה
19:24	שקיעה
<hr/>	
19:45	צאת הכוכבים
20:37	צאת הכוכבים לר"ת

דף יומי בבלי	שבועות ב'
דף יומי ירושלמי	יבמות לא
עמוד יומי במשנה ברורה	חד רפט.
רמב"ם פרק יומי	גניבה ד'
רמב"ם ג"פ	קידוש החודש יב
משנה יומית	עבודה זרה - ד ד'

פרשה בתמונה / תזריע מצורע

"וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחָלְצוּ אֶת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֶן הַנֶּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָהֶן אֶל מְחוּץ לְעִיר אֶל מְקוֹם טָמֵא" (ויקרא יד מ)

בפרשות תזריע ומצורע מפורטים נגעי הצרעת השונים ודרכי ההתמודדות איתם, ובהם גם נגעי צרעת הבתים. זהו נגע שמתפשט בקירות הבית. במקרה שבו הנגע מתפשט ולא נעצר, יש לחלץ את האבנים הנגועות, ולהמתין לראות אם הנגע נעצר או ממשיך להתפשט ביתר חלקי הבית, ובהתאם נקבע כיצד לנהוג בכל מקרה.

צולם ביער חורשים

צילום והקשר: **אבי אלטלף**

צביקה לשרותכם!

זקוקים לטכנאי מחשבים?

צביקה לשרותכם!

זקוקים למנעולן?

צביקה לשרותכם!

זקוקים לאיש מקצוע לצביעת הבית?

צביקה לשרותכם!

יש בעיות באינסטלציה?

צביקה לשרותכם!

צביקה

054-593-3248

פלטות שבת
מיחמים לשבת
מוצרי חשמל
החלפה ותיקון דוד שמש

חיים פרידמן

052-294-4211

שרות, אמינות ומחיר
ללא תחרות

**לחיים פרידמן פנית
לא טעית!**

מזל טוב!
לטלי ולאבי פרידמן
להולדת הנכד יאר אלי,
בן לדביר ולשני

קהילת שוהם משתתפת בצערו של
מיכאל בר יהודה-אייאש ומשפחתו
על פטירת אחותו
דבורה (ג'קי) ז"ל
מן השמיים תנוחמו

קהילת שוהם משתתפת בצערה של
אביבה סתיו ומשפחתה
על פטירת אמה
רות דיאמנד ז"ל
מן השמיים תנוחמו

לומדים יחד
לעילוי נשמת גיבורי שוהם,
להשבת החטופים ולרפואת הפצועים

תושבי ותושבות שוהם לומדים ומסיימים ביחד את
• כל התנ"ך • כל ש"ס המשניות
ובאמצעות הלימוד המשותף מנציחים את
זכרם הברוך של בני היישוב
ומתפללים לישועת החטופים ולרפואת הפצועים.

סירקו הקוד והצטרפו!
לפרטים: נתנאל מנגר 054-6190697

חייל? חיילת?
50 ש' מתנה
לקניה בחנות*

28/4-15/5

חוט פלני
חנות יד שנייה

ב' ד', ה' 16:30-18:30
ו' 9:30-12:30

28/4-15/5 בהצגת חוגר / במדים, בין התאריכים

מחש' השבועות
תקיימו שיעורים
לאבי שוהם
בבית-האזרח
"שיבורי ישראל"
בבית ה"ס
"אבני החושן"

משפחות המעוניינות
להקדיש את הלימוד
לעילוי נשמת יקיריהם,
מודמנות לפנות
לאילנית יבלין
0547903213

"לומדים יחד"
לאחר הפוגת הפסח, אנו
חוזרים במשנה מרץ,
משנסיים מותניים ומתגייסים
להשלמת הלימוד המשותף
הצטרפו ל"לומדים יחד!"

למדנו עד היום:
• תנ"ך: 524 מתוך 929 פרקים
• משניות: 231 מתוך 525 פרקים

בייניש? בת שירות? חייל/ת?
רוצים להתמלא??
בשבילכם! שיעור של הרב סתיו.
בשבת בבית הכנסת אבני החושן (ספרא
אשכנזי)
מיד לאחר מנחה שיעור בענייני דיומא.
מומלץ מאוד להגיע עם שאלות.
ניפנש,
שבת שלום!

תהילים לולזיס בלבת
בשעה 16:00
בביכנ"ס אהבת ישראל
(ספרא למעלה).
יחולקו הפתעות וממתקים.
בואו בשמחה!

אילו ידעתם כוחם של פסוקי התהילים ופעולתם בשמי רום הייתם אומרים אותם בכל עת.
תדעו שמדובר בתהילים שבורים כל מחיצות ועולים בעילוי אחר עילוי בלי שום הפרעה
ומשתטחים לפני ארון עולמים ופעולתם בחסד וברחמים.
(הצמח צדק)

שבת פרשת תזריע מצורע
מפקד בשעה 16:30 בבית ספר אבני החושן

מתנות איסוף:
הגשר הירוק 16:15
גן התמנון - 16:20
סיום 17:30

אחרי אראותכא
צותשכ"ה והקואוניות

מחז"ל ועד עגנון הספרות היהודית לדורותיה

הסדרה מוקדשת לעילוי נשמת
גיבורי שוהם, להשבת החטופים
ולרפואת הפצועים

15 סדרה
מספר

בית מדרש שוהם בשיתוף עם בית הכנסת "מכבים"
מזמינים את הציבור הרחב לערבי לימוד קהילתי, אייר-סיוון תשפ"ה

השיעורים יתקיימו
בבית הכנסת "מכבים"
רחוב מכבים 92, שוהם

אחת לשבועיים, בימי שלישי
20:15 התכנסות וכיבוד קל
20:30 תחילת השיעור

פרופ' אביגדור שנאן
פרופסור אמריטוס, האוניברסיטה העברית, יועץ אקדמי בבית אביחי
הגם חז"ל במספרי סיפורים?

6
מאי 2025
ח' באייר

הרב פרופ' עודד ישראלי
המחלקה למחשבת ישראל, אוניברסיטת בן גוריון
הזהור שבספר "הזהור"

20
מאי 2025
כ"ב באייר

ד"ר זאב קיציס
אוניברסיטת בר אילן ושיבת מעלה גלבוע
הסיפור החסידי - הפלת חומות וסיוע ללידה קלה

3
יוני 2025
ז' בסיוון

ד"ר גילה וכמן
מכון שכטר למדעי היהדות
עיון בסיפור "מעשה המנורה" של ש"י עגנון

17
יוני 2025
כ"א בסיוון

השיעורים מיועדים לנשים ולגברים | הכניסה חופשית

להצטרפות, סרקו

בית מדרש שוהם

054-7784823

beit.midrash.erev.shoham@gmail.com

